

Ruotsalaista fluidien erottelua

Tällä kerralla olin EFCE:n Fluid Separation –työryhmän kokouksessa Göteborgissa 19.-20.6. eli juuri ennen juhannusta. Göteborg on siinä mielessä näppärä matkakohde, että paikan päälle pääsee suoralla aamulennolla. Tapaaminen olisi tosin alkanut jo epävirallisella päivällisellä edellisenä iltana, mutta säästin veronmaksajien ja/tai Suomalaisten Kemistien Seuran rahaa yöpymällä kotona ja matkustamalla suoraan kokoukseen.

Kokouspaikkana oli Chalmersin yliopiston Kemian ja Kemian tekniikan laitoksen tilat. Lento oli hieman myöhässä, joten saavuin paikalle tyylikkäästi n. 10 minuuttia laitoksen johtajan (dekaani) esityksen alkamisen jälkeen. Kokoushuone oli vanhan rakennuksen katolle rakennetussa ylimääräisessä kerroksessa, ja sinne oli hankala löytää. Samassa työryhmässä jäsenenä oleva kollegani TkT Tuomas Ouni lupasi tarjota minulle Ruskean Jaffan, jos löydän paikalle itse. Tämän innoittamana jouduin itse selvittämään tieni epämääräisten opastekylttien avulla perille.

Laitoksen johtaja oli saliin astuessani juuri kertomassa Chalmersin vuosi sitten järjestämästä tutkimuksen arvioinnista, ja totesikin sujuvasti lausetta keskeyttämättä, että tässä saapuikin juuri paikalle kemian ja kemian tekniikan arviointipaneelin puheenjohtaja. Laitoksen johtaja, paikka sekä heidän tutkimuksensa siis olivatkin minulle tuttuja vuoden takaisesta arvioinnista. Olimme silloin myös samassa huoneessa, mutta en olisi muistin varassa pelkästään löytänyt perille. TkT Ounin tarjoama juoma oli siis täysin ansaittu. Pääsin tauolla juttelemaan laitoksen johtajan kanssa vielä arvioinnin jälkivaikutuksista ja viime aikaisista muutoksista laitoksella, mikä olikin hyvin kiinnostavaa. Kaiken kaikkiaan laitoksen johtaja on mukava heppu, tosin fyysikko.

Itse tapaamisen agendalla oli Chalmersin kemian tekniikan ja parin siellä tehtävän tutkimusaiheen esittelyn jälkeen muutaman työryhmän jäsenen tieteellisluonteinen esitys. Erityisesti mieleen jäi jälleen Prof. Dartonin esitys hiilidioksidin talteen ottamiseksi suoraan ilmasta. Hän esitti teoreettisia arvioita siitä, mitä talteenotto termodynaamiselta ja erotustekniseltä kannalta maksaisi. Lopuksi pohdittiin sitä, että ilmakehässä oleva vesi on hiilidioksidiin verrattava kasvihuonekaasu¹. Sen talteenotto ilmakehästä ei kuitenkaan ole erikseen tarpeellista, koska melkein joka päivä sataa muutenkin.

Tieteellisten esitysten jälkeen oli työryhmän muodollinen kokous. Suurin osa kokouksen ajasta kului seuraavan Distillation and Absorption –konferenssin pitopaikan valinnassa. Kaksi ehdotusta esiteltiin, ja lopulta suljetun Post-it lappuäänestyksen perusteella paikaksi valikoitui Toulouse, jossa oli juuri äskettäin EFCE:n sekoitus –työryhmän kokous (matkaraportti aiemmassa Kemia –lehdessä). Kokouksen jälkeen

¹ oikeastaan vesi ei ole kasvihuonekaasu, vaan kasvihuonehöyry, koska ilmakehän lämpötila on alle veden kriittisen pisteen. Sama pätee hiilidioksidiin suurimmassa osassa ilmakehää.

söimme Perstorpin tarjoaman illallisen ja keskustelimme ajankohtaisista asioista, kuten juhannuksen vietosta eri maissa.

Toisena päivänä vuorossa oli vierailu Borealiksen Stenungsundin tehtaaseen, erityisesti krakkeriin ja siihen liittyviin yksiköihin sekä integroitumiseen alueen muuhun kemian teollisuuteen. Tehdasvierailu on aina konkreettinen ja monia aisteja inspiroiva kosketus kemian tekniikan käytäntöön. Stenungsundista matkasimme bussilla lentokentälle, ja kotimatkan jälkeen juhannuksen viettoon.